

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/273/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117214906
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117214906.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v spore žalobkyne C. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX A., K. XX, proti žalovanému BENCONT INVESTMENTS, s. r. o. so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 36 432 105, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o. so sídlom 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Csp/121/2017 zo dňa 27. 06. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol a vo výroku, ktorým žalovanému priznal náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %, p o t v r d z u j e .

II. Vo zvyšku z o s t á v a rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žalobkyňa je p o v i n n á nahradiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu ako aj vzájomnú žalobu zamietol, rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú je povinná zaplatiť žalobkyňa v súdom určenej lehote (v konaní o žalobe žalobkyne) a že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný v súdom určenej lehote (v konaní o vzájomnej žalobe žalovaného).

2. Okresný súd (pokiaľ ide o žalobu žalobkyne) rozhodol o žalobe žalobkyne, ktorá ju odôvodnila uzavretím zmluvy o úvere dostupná pôžička zo dňa 07. 05. 2012 na sumu 2.000,- € s Poštovou bankou, a. s., ktorá postúpila pohľadávku z tejto zmluvy na žalovaného, ktorý oznámil 20. 12. 2016 na základe dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne zostatok pohľadávky v sume 3 650,14 €, ktorý začal vykonávať zo mzdy žalobkyne zrážky. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou predmetnej zmluvy o úvere, článok 3 bod 4 a podľa tvrdenia žalobkyne ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že určenie neplatnosti, príp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve má v zmysle § 53a ods. 1 OZ dosah pre dodávateľa, t. j. subjekt, s ktorým spotrebiteľ spotrebiteľskú zmluvu uzavrel, nakoľko sa má z tohto dôvodu zdržať používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, a preto je potrebné, aby sa v tomto prípade zúčastnila konania aj Poštová banka, a. s., ktorá poskytla žalobkyni spotrebiteľský úver. Keďže žalobný návrh nebol voči nej podaný, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného.

3. Okresný súd nárok žalovaného uplatnený vo vzájomnej žalobe (právo na zaplatenie istiny 1.916,79 € s príslušenstvom) súd považoval za premlčaný, a preto zamietol aj vzájomnú žalobu. V dôvodoch rozsudku však poznamenal (bod 11 dôvodov), že v situácii, keď je nárok žalovaného z danej úverovej zmluvy premlčaný, aj v prípade, že by boli žalované oba subjekty (zrejme v konaní o žalobe žalobkyne), a teda aj Poštová banka, a. s., nebol by daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení neplatnosti. Okrem toho znenie Civilného sporového poriadku (§ 137) už neumožňuje, až na zákonné výnimky, žalovať neplatnosť zmluvy či dohody, namiesto by bol určovací výrok, že žalovaný nemá právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky zo zmluvy o úvere na základe dohody o zrážkach zo mzdy, príp. žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia.

4. Okresný súd o žalobe rozhodol podľa § 53a ods. 1 OZ, vzájomnú žalobu zamietol s poukazom na § 112 OZ, o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP podľa zásady úspechu v konaní.

5. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) odvolanie žalobkyňa, a to proti výroku, ktorým okresný súd jej žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania, keď okresný súd rozhodol o tom, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči nej v rozsahu 100 %. Odvolanie podala z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP, teda, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala teda absenciu riadneho odôvodnenia rozsudku, prečo sa súd prvej inštancie nezaoberal materiálным prieskumom ňou tvrdenej neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá má evidentne charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky. S poukazom na ust. § 289 CSP v spojení s ust. § 285 CSP má súd prvej inštancie nielen možnosť, ale aj povinnosť ex offio podrobiť prieskumu neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ súd zamietol jej žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, tvrdila, že nemohla objektívne vedieť o súdom tvrdenej pasívnej vecnej legitímácii Poštovej banky, a. s. Takýto formálny postup súdu prvej inštancie vykazuje známky arbitrability. Poukázala na ust. § 524 ods. 2 OZ, podľa ktorého s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Vychádzajúc z tohto ustanovenia je prima facie zřejmé, že všetky práva spojené s pohľadávkou Poštovej banky, a. s., voči jej osobe prešli postúpením na žalovaného vrátane práva vymáhať postúpením nadobudnutú pohľadávkou vykonávaním zrážok zo mzdy. Argumentácia súdu prvej inštancie, že určenie neplatnosti, resp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve má dosah na dodávateľa aj do budúca, teda aby sa používania tejto podmienky zdržal aj v budúcich zmluvách so spotrebiteľmi, je irelevantná. Rozsudok okresného súdu žiadala zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje so záverom súdu uvedeným v napadnutom rozsudku, podľa ktorého mal žalobca zažalovať Poštovú banku, a. s. a zažalovaním BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., došlo v konaní k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Okresný súd preto správne žalobu zamietol. Navyše mal za to, že v prípade, keď spotrebiteľ podá žalobu o určenie, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, je nevyhnutné podľa § 137 ods. 1 písm. c) CSP preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento v súdnej veci nie je daný. Odvolanie žiadal zamietnuť.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že určenie neplatnosti, príp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve v súdnej veci má v zmysle § 53a ods. 1 OZ dosah pre dodávateľa, teda pre subjekt, s ktorým spotrebiteľ spotrebiteľskú zmluvu uzavrel, napriek tomu však je toho názoru, že v súdnej veci neexistuje dôvod na zamietnutie žaloby žalobkyne pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Žalovaný je vecne pasívne legitimovaný v konaní. Napriek tomu, že žalovaný sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého mala žalobkyňa žalovať aj Poštovú banku, a. s. a toto svoje stanovisko žalovaný opieral o uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. 01. 2012 sp. zn. 6Cdo/214/2011, z uvedeného uznesenia vyplýva pravý opak, teda že vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania (v súčasnosti označovaného ako „strana“) v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie

k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania (strana), ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku) má pasívnu legitímáciu. V zmysle ust. § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Odvolací súd sa teda v tomto smere stotožňuje s právnym záverom vyslovenom žalobkyňou v odvolaní, a teda, že všetky práva spojené s pohľadávkou Poštovej banky, a. s., voči nej prešli postúpením na žalovaného vrátane práva postúpením nadobudnutú pohľadávku vymáhať vykonávaním zrážok zo mzdy.

9. Odvolací súd napriek vyššie uvedenému právnemu záveru rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd žalobu žalobkyne zamietol, ako vecne správny potvrdil z dôvodu, že v situácii, keď je nárok žalovaného z danej úverovej zmluvy premlčaný a z toho dôvodu je zamietnutá vzájomná žaloba žalovaného, nie je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Ako správne uviedol okresný súd, § 137 písm. d) CSP už neumožňuje žalovať neplatnosť zmluvy, teda určenie právnej skutočnosti, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Pokiaľ je vzájomná žaloba žalovaného zamietnutá z dôvodu premlčania, nemôže si žalovaný uplatňovať zákonne zrážky zo mzdy žalobkyne na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere. Okresný súd preto žalobu žalobkyne správne zamietol a vo vzťahu k tomuto výroku správne rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Odvolanie nesmerovalo proti výroku, ktorým okresný súd vzájomnú žalobu zamietol a v ktorom okresný súd v súvislosti s týmto výrokom rozhodol o nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému, preto v týchto výrokoch zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

11. Žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, preto vzhľadom na pomer jeho úspechu vo veci má právo na priznanie náhrady trov konania voči neúspešnej strane sporu. Podľa § 255 ods. 1 CSP totiž súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Odvolací súd preto žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O nároku na náhradu trov rozhodol v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).